

Forfatter: ? [Josias Bynch]ECM; [Martin Brun] FORT

Titel: Adams Slaabrok, nok saa god som Fortunati Ønske-Hat, funden bag en tyk Busk i den bekiendte Have. Sammendragen og til Trykken befordret af Archituriel, den gamle Adams Sekretær.

Citation: ? [Josias Bynch]ECM; [Martin Brun] FORT: "Adams Slaabrok, nok saa god som Fortunati Ønske-Hat, funden bag en tyk Busk i den bekiendte Have. Sammendragen og til Trykken befordret af Archituriel, den gamle Adams Sekretær.", i ? [Josias Bynch]ECM; [Martin Brun] FORT: *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 17*, L.N. Svare, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_017-shoot-workid1_017_015.pdf (tilgået 17. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 17

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

↩

Adams Slaabrok

nok saa god som Fortunati Ønske-Hat, funden bag en tyk Busk den bekiendte Have.

✂ Sammenbragen og til Trykken befordret af

✂ Archituriel, den gamle Adams Sekretær.

✂ Kiøbenhavn, 1771.

✂ Trykt hos L. N. Svare.

2

3

✂ Jeg glemmer aldrig den Have; der var Løyer, ikke i Rosenborg-Have; man kunde gaae i Græs til langt op paa Livet, og havde Eva været saadan beskjørtet, som vore

4

✂ 4 Fruentimmere, da skulde man have seet nogle smukke Bander af Dug neden under de grøn- ne, de blaa, de røde og de hvide Appetitklokker, men nei; Konen var klogere end saa, hendes første Klæder var en hvid Trøye, sammenvæ- vet af det smukke Tøi: Uskyldighed, der nu ik- ke længer er i Moden, og er Skiørt af den ægte rosenrøde Kulør: Blufærdighed.

✂ Ha! ha! siger vore Fruentimmer; især dem, med den silke Hale og den røstende Top: det har værer en kiøn Kierling, den gode Eva! fi! saa har vor Stammemoders hele Stads bestaaet i en hvid Trøye og er rød Skiørt; nu! der er ret skiønt! hun har nok seet ud ongefær som Anne Hans, eller Giedsche Christen Peer Niel.

✂ Hendes Garderobe, kan vi nok tænke, har alene bestaaet af Adams Skindpelds og hendes stakkels Skiørt og Trøye. Nei! nei; gid Pokker være Eva, uden man maae have en lang Silkekjole og er kræppet Haar.

5

✂ 5

✂ Tager man Svantsen og Toppen fra os, som er vore eneste personlige Meriter, saa skal vi have Tak, saa vor Lykke forbi.

✂ Nu! smukkeste Piger! Tager ikke saa grumt afsted.

✂ En Skielm der vil forkorte saa meget af deres Hale, som en Haandbred.

✂ Langt mindre vil jeg svie en Palme af de- res Top af; nei, før skal der aldrig komme Toppe- eller Brændejern i min Haand.

✂ Jeg gjør dem jo aldrig en Smule Afbræk i deres Moder, fordi jeg taler en Smule om den tarvelige Eva, og om Adams vigtige Slaabrok (som nogle Fortolkere kalder: Skindpelds a)

✂ Denne Slaabrok, som Historieskriverne gjøre saa meget Væsen af, skal jeg nu tydelig lægge frem for Dagen; enhver Fold skal blive løsket og igiennemseet; alle Lommerne skal blive

✂ a) Det mulochkphfiske Manuskript, som jeg har

den Lykke at eye, siger, at det var en Slaabrok. --- med 3 Lommer.

6

6 vendte, Dræen sprekkes fra, og enhver faae ar vide, hvad Dunderverk og Mirakler man har gjort med den i den lange Verden, og hvad man har funden i dens lange Lommer.

Men førend jeg gager videre fort, maae jeg gjøre følgende Erindringer:

1. Formoder jeg, at man ikke er saa faa- re grum og barbarisk, at nægte den stakkels Adam en Slaabrok eller Tyrkekiøle, imens han opholder sig i de varme Lande.

Jeg tør vente, af mine Landsmænd, at de ikke nægter Manden denne Dragt, siden de dog begynder smukt ar blive Tyrkens Abekatten med at svøbe deres kiere Børn i Tyrkeklæder.

(Og er det ikke og ligemeget, enten vi ere Abekatte af en Fransk Hore eller af en Tyrkiks Sultan?)

2. Formoder jeg, ar ingen af mine Landsmænd er saadan en Tosse, at han skulde kalde dette i Tvivl, at der jo maatte findes mange forunderlige Rariteter i Lommerne paa det før- ste Menneskes Slaabrok.

7

7

3. Formoder jeg, at enhver, der har nogen Indsigt, maae dømmen dette Skrift at være det allerbetydeligste, der er kommen for Lyset, siden Skrivefriheden, saasom det indeholder saa store og selsomme Merkværdigheder.

Alle de durchdrevne Historieskrivere ere enige om, at Adam har havt en smuk Slaa- brok.

Nogle mener, at den var af lyseblaa Nankin. a)

Andre mener, at den var af dobbelguul Damast, b)

Andre mener at den var af hvid Silke moer.

Andere mener, at den var af god Dyr skind, lastet og syet af hans Kone: Eva. d)

Maaden, den var syet ,paa, var denne: Foran hang der en stor Lomme, og ved hver

a) See Helvaderus.

d) See Helvedes Badstue i Anhanget.

e) See Bombastus Theophrastus Poracelfus.

d) See Archituriels Arkiver. Pag.

8

8 sin Side to mindre dito. a)

Her maae jeg ikke glemme af anføre, hvortil disse Lommer bleve brugte: den store Lomme, der hang foran, brugte Ad am til at samle Ferskener, Abrikoser og Meloner i, for dermed at opvarte Eva.

Og de To mindre, der hang ved Siden, brugte han til ar glemme det Fornemmeste af hvad hans Sekretær Archituriel optegnede ef- terhaanden.

I den ene Lomme fandt man dette merke værdige Skrift, skreven med Melonsaft, som følger:

a) See Saxo Gram, 19 T. p. 000.

9

9

Til den Deligste af

Ov in de kiønnet:

Mit Hiertes Perle og Onyx!

☒ "Hvad tænkte du vel, da du kom frem af det andet Intet, mit Nisbeen? Du faae til Pomerantstræet; mon det var din Fader? og til Færskentræet; mon det var din Moder. Hist surret en Bæk forbie dit spæde, men tindrende Øye; du saae og smilte: mon det var din Die? saa tumlet Tusind Fuglechor omkring dit Øre; du standset, taug og hørte til; Mon disse vare dine Brødre og Søstre? Endnu sov din Adam, din lyksalige Mand. En hemmelig, men kierlig Drift, førte dig længere og længere hid imod mig; og ved hver Skridt du gjorde, sank en nye Glæde ned i min Siæl.

☒ Endelig stod du foran Busken, bag hvilken sov din Adam.

10

☒ 10 Kuns et Skridt til, saa faae du ham. Hvad tænkte du vel da, Elskværdigste? hvor salig-glad var da din Siæl, Livsaligste! Jeg saae dig nøye an, du mig igien; jeg saae kuns dig og du kuns mig; vi eene To var alle Folk og Tungemaal og Nationer.

☒ Den første Bryllupsnat sank ene hen i undersulde Sange; hver Strofe sluttet blev med det almægtige Bliv.

☒ Men Natten illte bort, den første Nat, den eneste lyksalig.

☒ Da Morgenrødens gyldne Kys velsignet Sedertoppe, en Flok af Cherubim fløi hastig ud, ud fra Alfaders mageløs Kapel; og sang eu Sang om alt vet Skabtes Under, men mest om Mennesket og Menneskers livsalig Møye; naar Navnet Adam klang fra tindrend Sky- ers Egne, var Adam og Lyksalighed et Par; naar Navnet Eva fløi forbie mit agtsom Øre, var Eva og Lyksalighed kuns eet.

☒ Men Deiligste! nye Skræk opslugte kiælnest Toner, og Magtens Engel fløi fra

11

☒ 11

☒ Skiebnen ud, eg brølede: Staae fast! lyk- salig Par! Lyksalighed misbrugt kan og- saa falde.

☒ Saa ilede du bort, Elskværdigste! og Skinnet af din Krop igiennem tykke Buske, ernærede min Siæl, mens Længsler vinkede min mageløse Brud tilbage.

☒ Du kom — og knap jeg skimtede udi din hvide Haand den røde men forførisk Frugt, den søde Færsten; før Skræk og Sorg og Lyst en Blanding var: min Siæl blev mat; jeg ned i Græsset sank, og du tillige; D! fæle Forspøg paa en farlig Død. Vi vaagner op igjen som i en Dvale; din Haand endnu den fæle Færsten holdt.

☒ Du kastet den til mig; jeg den igjen til dig, og Helved' selv sig frydet inderlig ved dette Spøg, dog ulyksalig Alvor.

☒ Nu bruste frem af din forviklet Siæl, min søde Eva, hvad? den ulyksalige Be- gierlighed.

12

☒ 12 Du smagte først; ak! ja! og jeg tillige!

☒ Fordømte begge To, vi skamfuld stod, og Solen svøbte sig i Sørgefloer og Taage, ja meer! den hele deilige Na- tur i Afmagt sank.

☒ En Tordenstemme klang; den vrede Almagt brølet: Hvor er I? faldne To! Øg Herrens Vredes Engel drog sit Sværd; Naturen sukket, alt der Skabte hylet, da vi drog ud fra Eden, fra vor Glæde, vor Sæde, ja vor Alting, Skaber, Gud! Jeg regnet dette op bedrøvet Ægte- Mage; og dette Fald skal daglig for mig staar. Farvel al Glæde! Dog! — min Dejligste! i dig er giemt en Trøst for alle Levende. Fra dig, Elskværdigste, fremkom vor fælles Jam- mer; men og fra dig vor fælles Liv udspirer.,,

☒ I den anden Lomme fandt man dette ikke mindre merkværdige Skrift, end det første, skreven med Kirsebærsaft, som følger:

13

☒ 13 Dybtsørgende Natur!

☒ "Hvad Under, at dit Øye ikke tindrer, som før, da Alting stod i dejligst Harmonie. Min Mage rev din Ordenskiede over, og skild- te mig og vig og sig ved Alt.

☒ Den kleine Løve for ved vore Fødder spøgte, men nu! — nu vil den os forfølge; den mindste Blomst, som for sin Balsom til os rakte, er nu halvdød og med sit Hoved hænger; ja alt det Skabte nu — nu over Eva sukker, og klager Adam an for Skaberen.

☒ Men sukkende Natur! gjør ei vor Jammer større! vi faldt, vel sandt! men Himlen ynkes; og Rierlighed vandt mod Ret- færdighed; vor Synd sank ned i bundløs Glemsomhed, da Rierlighed besaae os redningsløse To.

☒ Nu har vi Fred, om Helvede end brøler, thi Himlen vandt; vor Beyer evig hedder.)

14

☒ 14

☒ Nu maae vi tale lidet om de Mirakler, man kan gjøre, naar man har et Stykke af Adams Slaabrok; der maae være saa livet som det være vil; især er man saa lykkelig, at faae fat paa en af Lommerne.

☒ Den, som fører sin Hat inden i med no- get af denne Slaabrok, bliver hverken doven eller søvniq, naar han skal arbeide a)

☒ Den, som maatte være plaget af Indbildning og stærke Vinde, skal først stikke sin Haand i en af disse Lommer, og siden i sin Barm. saa er han kurreret. b)

☒ Naar nogen vil skiære sig en lang Strimmel af Drætten af Adams Slaabrok, og binde det saa tæt om en af sine Fingre, at det gjør Ondt, skal han inden kort Tid Mærke, at al Lyst skal forgaae ham, til at bære Guldringe, c) Om nogen er plaget med den slemme Syge, ar han hver Dag skal sætte et Stykke af sin timelige Veldfærd paa et Kort á la besette, kan kuns gjemme de Penge han har for mange af i den venstre Lomme af Adams Slaabrok, og siden uddele dem til de Fattige, saa spiller han aldrig meer á la besette d)

☒ Den, som om Natten maatte være pla get med de fæle Drømme og Tanker, hvorle-

☒ Evas første Dragkisteskuffe. Evas anden Dragkisteskuffe. Evas tredie Dragkisteskuffe. Evas fjerde Dragkisteskuffe.

15

☒ 15

☒ des han Dagen efter kan optrække sin Næste, enten ved at spille Korr, eller ved falsk Vægt, eller ved slet Arbeide, eller skade sin Næste, el- ler ved hemmelig Bagtale, eller ved falske Be- beskyldninger, eller ved grove Løgner, eller ved siin Underfundighed, eller ved onskabsfuld Hævn, Dr ved falske Haandskrifter, eller ved usandfærdige Eeder, kan kuns om Morgenen saftende gjøre det Løfte, og aldrig bryde det, at han vil altid tiene sin Næste, naar det er, baade Nat og Dag, og glemme dette Løfte i den høire Lomme af Adams Slaabrok, saa er han kurreret. a)

☒ Der ere endnu mange andre Kurer og Underligheder, som denne Slaabrok fører med sig; men siden jeg endnu har 3 hele Tomer af Archituriels, Adams Sekretærs merkværdige Skrifter, vil jeg en anden gang opvarte Læserne dermed.

☒ Nu begriber jeg lettelig, at mange og ad- skillige gierne, har Hierte til at prøve disse foran- førte Underligheder, som man kan udrette ved Hielp af Adams Slaabrok; og saasom jeg ikke vil beholde disse Rariteter for mig selv, men gierne tiene andre dermed, skal jeg strax herved bekiendtgjøre, hvor man kan bekomme Reli- qvierner eller Restanserne af forbemeldte Adams Slaabrok.

☒ a) Bide Evas femte Dragkisteskuffe iblant Adams Manuskripter.

16

☒ 16 Man kan sende Bud til de Auctionsko- ner, Der vare tilstæde, da Adams Slaabrok blev solgt, igiennemsøge deres Efterladenskab, og udsøge sig hvilket Stykke man vil af Slaa- brokken, som bekommes gratis.

☒ Adressen til samme Auctionskoner er:

☒ Til de hæderlige og mærkværdige Matro- ner, velbekiendte Auctionskoner over Adams Slaabrok.

☒ franco direkte Busken

☒ i den bekiendte Have Næst ved Adams Telt.